

ningen, kommer jeg til at kunne fastsætte en virkelig Priis, den virkelige Værdi, som er tilfede, og det er det, som ogsaa den høitærede Finanzminister meget rigtigt har bemærket, som man i dette Forslag har søgt at skaffe ind i Beregningen ved denne Divisor med 30. Paa Detaillens Gebeet kan man saameget bedre, dersom Noget paa denne Maade trædes for nær, forandre Divisoren fra 30 til 35 eller 40; men lad det blive staaende ved en enkelt Divisor og kom ikke ind paa at opstille en Beregningsmaade, som gaaer løs paa Rente og Rentens Rente, thi den store Klasse af Mænd, man her har med at gjøre, de kan deres fire Species saa godt, at de kunne dividere med 30, 35 og 40, men de kunne ikke følge en Renteregning o. s. v. Det er en væsentlig Grund til, at den Lovgivning, som er kommen frem for nogle Aar siden, aldrig har kunnet træde i Kraft, at aldrig nogen af de Paagjældende har kunnet sætte sig ind i den. Foruden de mange andre Feil er denne en af de væsentligste. Det ærede 5te Kjøbenhavnste Medlem (David) meente, at Sikkerheden ikke vilde være tilstrækkeligt betrygget, naar ingen Afbetaling fandt Sted; han søiede til: en nok saa lille. Det kan han naturligtvis ikke mene i den Betydning, at man for Formens Skyld skulde sætte f. Ex. en Halvtredstindstyvendebedel; han vil naturligtvis have en saadan Afbetaling, at han derved troer, at den behæftede Værdi indskrænkes i saa betydelig Grad, at selv under meget uheldige Vilkaar vilde Summen komme ud. Men, saasnart han gaaer ind paa at forlange en saadan Betaling, saa kræver han det af Fæsterne, som de ifølge deres hidtilværende Stilling som Fæstere, i Gjennemsnit ikke ere komne til, nemlig at ei e Noget; thi ret er Noget, som vi maae gjøre os fortrolige med, at, medens det idelig bliver os sagt, at Fæsterne og Bønderne ere de lykkeligste Menneffer paa Jorden, at de samle sig Gruiker og Guld, og at af dem kunne vi nok faae Penge, saa er virkelig det Modsatte Tilfældet. Antallet af dem, som have en Overskudscapital, som de saaledes kunne udbetale, er meget ringe. Det største Antal af Fæsterne, og navnlig de, hvorom her handles, som skulle blive siddende ved Fæstestedet i 30 Aar og derover, og altfaa

ere nye Begyndere, ere ikke i Besiddelse af en saadan Overskudscapital, at de kunde gjøre saadan Afbetaling. Dersom den ærede Forslagsstiller hertil svarer: ja, men de kunne jo laane, thi, idet de frigjøre deres Behæftelse for en Deel, saa findes der, dersom Eiendommen virkelig er det værd, nok de, som give dem Penge istedet, saa maa jeg hertil have den Ære at bemærke, at, dersom de kunde laane for Staten, saa vilde de vel kunne faae Capitalen, men saa kunde Staten ligesaa godt beholde det staaende, thi saa var Sikkerheden meget bedre, men, skulde de laane efter Statens, saa vil det ikke godt være muligt for dem at faae Laan, ialtfald ikke efter vor nuværende Rentelovgivning. Jeg vil meget gjerne antage, at, dersom vi havde en anden Rentefod, og Penge kunde optages til 5, 6, 7 eller 8 pCt., saa vilde de tilfids kunne finde den fornødne Capital, men, saalænge dette ikke er Tilfældet, saa kunne de det ikke. Lader os imidlertid forudsætte, at dette Sidste var Tilfældet, vilde der da være nogen Fordeel for Staten ved at drive disse Mænd, om hvem man har dømt saa gunstigt -- og det maae vi huske paa, at det er blevet antaget om Fæsterne, — at drive disse Folk, siger jeg, til at laane til den høieste Rente de Penge, som man ikke vilde lade dem beholde til en lavere Rente, — vilde dette være fordeelagtigt for Sikkerheden? Dersom de nu, paa Grund af denne lave Rente, kom til at føle det Slette i deres Stilling, og begyndte at dyrke maadeligt, og tilfids nødtes til at sælge, vilde da Staten vinde en bedre Sikkerhed i det Tilbageblivende, end den vilde have havt, om den havde ladet Sagen blive i det oprindelige Forhold, ved at beholde den Sikkerhed for sin Capital, som den havde, om den havde ladet det blive ved at være Fæstegods, thi den har ingen bedre i dette Dieblis, end den da vilde faae. Jeg kommer nu til en anden Række af Betragtninger. Der er nogle ærede Rigsdagsmænd, som have opfattet denne Sag, saa synes det mig, under en eiendommelig Synsvinkel. Jeg vil ikke lige frem si, at de have sagt det, jeg nu vil fremhæve, men deres Tale gjorde paa mig det Indtryk, som om de havde sagt det, nemlig, at de maaffee ikke vilde synes